

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.7.7.
COM(2010)344 végleges

2010/0197 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a tagállamok és harmadik országok közötti kétoldalú beruházási megállapodások
tekintetében átmeneti rendelkezések megállapításáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ.) az Európai Unió számára a közös kereskedelempolitika részeként kizárólagos hatáskört állapít meg a közvetlen külföldi befektetések területén (207. cikk (1) bekezdés és 3. cikk (1) bekezdés e) pont). Az EUMSZ. 2. cikkének (1) bekezdése szerint ha egy meghatározott területen az Uniónak kizárólagos hatásköre van, akkor ezen a területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust.

Az EUMSZ. hatályba lépése előtt a tagállamok harmadik országokkal több mint 1000, beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodást kötöttek, amelyek részben vagy egészükben a közvetlen külföldi befektetésekre vonatkoznak. Az ilyen megállapodások közé tartoznak a kétoldalú beruházási megállapodások (Bilateral Investment Treaty, BIT), amelyek többek között beruházási feltételeket garantálnak a tagállamokban és a harmadik országokban, mégpedig a nemzetközi jog szerint kötelező erejű konkrét kötelezettségvállalások segítségével.

Jóllehet a megállapodások a nemzetközi közjog szerint továbbra is kötelező erejűek a tagállamokra nézve, az EUMSZ. hatálybalépésének fényében célszerű az EU közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó kizárólagos hatáskörének nézőpontjából foglalkozni a meglévő, beruházással kapcsolatos tagállami megállapodásokkal és az ezekben tett kötelezettségvállalásokkal.

Mivel az EUMSZ. nem tartalmaz kifejezetten olyan átmeneti rendelkezést, amely tisztázná a tagállami megállapodások státusát, ezért ez az európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat engedélyezni fogja, hogy a tagállamok és harmadik országok között jelenleg hatályos összes beruházási megállapodás továbbra is érvényben maradjon. Ezért a beruházók működési körülményeinek tekintetében ez a javaslat rendelkezik a jogbiztonság kifejezett garantálásáról.

Ez a megközelítés, amely az EUMSZ. hatálybalépésének – a közös kereskedelempolitika 60-as években történő bevezetéséhez¹ hasonló – fokozatos kezelését tükrözi, lehetővé teszi, hogy lépésről lépésre lehessen megfogalmazni és kidolgozni az EU beruházáspolitikáját, amely egyaránt fogja szolgálni a beruházók és a beruházások érdekeit.

Annak elismeréseként, hogy a tagállamoknak előírhatják, vagy hogy a tagállamok szükségesnek vélhetik beruházási megállapodásaik módosítását (különösen azért, hogy összhangba kerüljenek szerződéses kötelezettségeikkel), a javaslat meghatározza azt a keretet és azokat a feltételeket, amelyekkel a tagállamok tárgyalásokba bocsátkozhatnak valamely harmadik országgal egy beruházással kapcsolatos meglévő kétoldalú megállapodás módosításáról. Ez a keret azt is lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy – a javaslatban meghatározott bizonyos feltételekkel – harmadik országokkal beruházással kapcsolatos új kétoldalú megállapodásokat tárgyaljanak meg és kössenek. Mivel az Unió kizárólagos

¹ A Tanács 1961. október 9-i határozata a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodások időtartamának egységesítéséről és a Tanács 1969. december 16-i határozata a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó megállapodások fokozatos egységesítéséről és a közösségi megállapodások tárgyalásáról.

hatáskörrel bír a közvetlen külföldi befektetések terén, és fokozatosan ki fog alakulni az EU saját beruházáspolitikája, ezért a javaslatban megállapított eljárást kivételes átmeneti intézkedésnek kell tekinteni.

Ez a rendelet kizárólag a beruházásokra vonatkozó új EU-hatáskör igazgatásának átmeneti vonatkozásaival foglalkozik. A közvetlen külföldi befektetésekre vonatkozó, újonnan szerzett kizárólagos hatáskör alapján kialakítandó uniós beruházáspolitikai céljaival, kritériumaival és tartalmával ez a rendelet nem foglalkozik; erről egy különálló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló közlemény fog szólni, amelyet ezzel a rendeletjavaslattal párhuzamosan fogad el a Bizottság.

2. SZAKPOLITIKAI LEHETŐSÉGEK ÉS KONZULTÁCIÓ AZ ÉRDEKELTEKKEL

A téma sajátos jellegét figyelembe véve a Bizottság a fent megjelölt célkitűzés elérésére számos különböző lehetőséget értékelt, ám hivatalos hatásvizsgálatot nem végzett. Brüsszelben 2010. január 25-én sor került egy találkozóra a tagállamok szakértőivel, ahol megvitatták a tagállamok és harmadik országok között kötött, beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodások státusát.

További megbeszélések tárgyát képezheti az, hogy milyen mértékben összeegyeztethetetlenek a tagállamok megállapodásai a EU jogával. A Bizottság azon a véleményen van, hogy a megállapodások státusával és érvényességével kapcsolatban *minden* olyan jogbizonytalanságot kerülni kell, amely káros lehet az uniós beruházók és beruházások tevékenységére külföldön, illetve a külföldi beruházások és beruházók tevékenységére a tagállamokban. Az ilyen bizonytalanság valójában éppen a beruházásvédelem központi logikáját – vagyis a befogadó ország viselkedésével kapcsolatos jogbiztonságot – kezdi ki. Az EUMSZ. hatályba lépése óta kialakult helyzetet tekintve ezért a tétlenség vagy a lassú reakálás helyett a gyors és határozott fellépés a kívánatos.

Az olyan puha jogi eszközök, mint például a Bizottság szolgálatainak vagy kollégiumának a kétoldalú beruházási megállapodások státusáról és érvényességéről szóló nyilatkozatai vagy megállapításai nem adnák meg az érintett megállapodások garantálásához szükséges jogbiztonságot. Az opciók közül ezért részesül előnyben a jogi eszköz.

A javaslat fenntartja a status quo-t, és átmeneti megoldást javasol: engedélyezné a tagállamok és harmadik országok között kötött, beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodások további fenntartását. A javaslat fő hatása, hogy elkerül egy rendkívül negatív eredményt: a beruházók és beruházások számára a nemzetközi beruházási megállapodásokból származó jogok és előnyök lehetséges erodálódását. Ebben a tekintetben a tétlenség hatása jóval súlyosabbnak tekinthető, mint ezé az intézkedése, amely semleges, hiszen fenntartja a status quo-t.

A javaslatban meghatározott engedély nem vetíti előre az EU leendő beruházáspolitikájának körvonalait, ám azt sem teszi lehetővé, hogy az érintett megállapodások veszélyeztessék az Unió hatáskörének gyakorlását. Ebben a tekintetben a javaslat értelmében megadott engedélyek a javaslatban meghatározott eljárásokkal visszavonhatók. Ez az eljárás figyelembe veszi a tagállamoknak azt a köteleességét is, hogy – amint ezt az Európai Unió Bírósága is kimondta – eltávolítsanak a fennálló megállapodásaikból minden esetleges olyan rendelkezést, amely összeegyeztethetetlen az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat célja, hogy engedélyezze a tagállamok és harmadik országok között kötött, beruházással kapcsolatos nemzetközi megállapodások hatályban maradását, valamint megállapítsa azokat a feltételeket és eljárási kereteket, amelyek segítségével a tagállamok ilyen megállapodásokról tárgyalhatnak, és ilyeneket köthetnek.

Az **I. fejezet** a rendelet tárgyát és hatályát határozza meg. Az 1. cikk úgy rendelkezik, hogy a rendelet a tagállamok és harmadik országok közötti beruházással kapcsolatos megállapodásokra terjed ki.

A **II. fejezet** engedélyezi, hogy a tagállamok által harmadik országokkal kötött, meglévő kétoldalú megállapodások hatályban maradjanak.

A 2. cikk előírja a tagállamoknak, hogy a Bizottságnak jelentsenek be minden olyan megállapodást, amelyet a rendelet feltételei szerint érvényben kívánnak tartani. A megkötött de még hatályba nem lépett megállapodások szintén a 2. cikk hatálya alá esnek.

A 3. cikk e rendelet hatálybalépésétől engedélyezi a tagállamok és harmadik országok közötti, beruházással kapcsolatos minden olyan meglévő megállapodás hatályban maradását, amelyet a tagállamok bejelentettek. Ez az engedély nem sérti a tagállamoknak az uniós jog szerinti kötelezettségeit².

A 4. cikk az összes bejelentett megállapodásnak a Hivatalos Lapban évenként történő közzétételéről rendelkezik, biztosítandó, hogy valamennyi érdekelt fél ismerje a rendelet hatályának pontos kiterjedését.

Az 5. cikk arról rendelkezik, hogy felül kell vizsgálni a bejelentett megállapodásokat. A felülvizsgálat meg fogja határozni a meglévő megállapodások kvantitatív és kvalitatív vonatkozásait, valamint azokat a lehetséges akadályokat, amelyeket a megállapodások a közös kereskedelempolitika megvalósítása számára jelenthetnek. A Bizottság elsősorban azt fogja értékelni, hogy a megállapodások vagy azok rendelkezései ellentétesek-e az uniós joggal, veszélyeztetik-e az Unió és harmadik országok közötti beruházással kapcsolatos tárgyalásokat vagy megállapodásokat vagy az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikáit, többek között különösen a közös kereskedelempolitikát. Legkésőbb öt évvel e rendelet hatálybalépését követően a Bizottság bemutat egy jelentést, amely áttekinti a megállapodásokat, és esetleges ajánlásokat tartalmaz a II. fejezetben található rendelkezések alkalmazásának megszakítására vagy a rendelkezések módosítására vonatkozóan.

A 6. cikk a fejezet szerint megadott engedélyek lehetséges visszavonását részletezi. Egy adott harmadik országgal egy vagy több megállapodás esetében az engedély visszavonására akkor lehet szükség, ha ezek a megállapodások ellentétesek az uniós joggal. Másodszor, engedélyt akkor is vissza lehetne vonni, ha egy megállapodás teljes egészében vagy részben átfedésben

² A legfrissebb esetjog: a C-205/06 és C-249/06 ügyben 2009. március 3-án, valamint a C-118/07 ügyben 2009. november 19-én hozott ítéletek. Ezekben az Európai Unió Bírósága úgy találta, hogy egyes Ausztria, Svédország és Finnország által kötött kétoldalú beruházási szerződések összeegyeztethetetlenek voltak az EK-Szerződéssel, és így az érintett tagállamoknak meg kellett tenniük a szükséges lépéseket az összeegyeztethetlenségek kiküszöbölésére. Ugyanilyen vagy hasonló rendelkezések az Unióhoz történő csatlakozás előtt vagy után kötött más kétoldalú beruházási szerződésekben is vannak. Ítéleteiben a Bíróság felhívta a Bizottságot, hogy a megoldások elősegítőjeként kapcsolódják be az ilyen ügyekbe.

van az Uniónak egy az adott harmadik országgal hatályban lévő megállapodásával, és az utóbbi megállapodás konkrétan nem tér ki az átfedésre. Például előfordulhat olyan forgatókönyv, hogy az Unió – beruházásról szóló rendelkezéseket is tartalmazó – szabadkereskedelmi megállapodást köt egy harmadik országgal, ugyanakkor hat tagállamnak is érvényben vannak olyan megállapodásai, amelyek hasonló, beruházásról szóló rendelkezéseket tartalmaznak. A 6. cikket akkor kellene alkalmazni, ha az EU által a harmadik országgal kötött megállapodás nem rendelkezik az adott harmadik országgal érvényben lévő hat tagállami megállapodás felváltásáról. A Bizottság egy ezzel a javaslattal párhuzamosan elfogadott közleményben fejti ki nemzetközi beruházási politikával kapcsolatos nézeteit, amelyeket követni szándékozik, illetve megemlíti azokat az országokat is, amelyekkel egyelőre kezdeti szakaszban mérlegeli, hogy beruházással kapcsolatos tárgyalásokat kezdene. Végül egy vagy több megállapodás engedélyét akkor is vissza lehetne vonni, ha egy megállapodás veszélyezteti a beruházással kapcsolatos uniós szakpolitikákat, többek között elsősorban a közös kereskedelempolitikát (pl. ha ilyen megállapodások megléte veszélyezteti egy harmadik ország azon hajlandóságát, hogy tárgyalásokat kezdjen az Unióval), vagy ha a Tanács a beruházással kapcsolatos tárgyalások megkezdéséről szóló bizottsági ajánlás benyújtásától számított egy éven belül nem hozott határozatot a Szerződés 218. cikkének (3) bekezdése szerint. A 6. cikk a Bizottság és az érintett tagállam(ok) közötti konzultációról rendelkezik, amelynek segítségével az engedély esetleges visszavonását eredményező aggályokkal lehet foglalkozni.

A III. fejezet a meglévő megállapodások módosításáról és új megállapodások megkötéséről rendelkezik. A javasolt eljárás jogkört az alábbi két rendeletben meghatározott felhatalmazási mechanizmus ihlette: *a 2009. július 13-i 662/2009/EK rendelet a szerződéses és szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog bizonyos kérdéseit érintő, a tagállamok és harmadik országok között létrejövő megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokra és e megállapodások megkötésére vonatkozó eljárás létrehozásáról és a 2009. július 7-i 664/2009/EK rendelet a házassági ügyekben, a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban, valamint a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, továbbá a tartással kapcsolatos ügyekben alkalmazandó jogról szóló, a tagállamok és harmadik országok között létrejövő megállapodásokkal kapcsolatos tárgyalásokra és e megállapodások megkötésére vonatkozó eljárás létrehozásáról*³.

A 7. cikk határozza meg azt az általános keretet, amely szerint a tagállamok beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodásokat köthetnek vagy módosíthatnak.

A 8. cikk előírja a tagállamoknak, hogy a Bizottságnak jelentsék be azt, hogy szándékukban áll egy már meglévő kétoldalú megállapodást módosítani, vagy egy újat megkötni. A tagállamoknak a megállapodás meg- vagy újratárgyalására vonatkozó összes olyan releváns dokumentumot be kell nyújtaniuk, amely – a bizalmas kezelés követelményeit figyelembe véve – a többi tagállam és az Európai Parlament rendelkezésére bocsátható.

A 9. cikk azokat a lényeges okokat részletezi, amelyek alapján a Bizottság egy tagállamnak nem engedélyezné hivatalos tárgyalások megkezdését. Ilyen ok többek között, ha a tagállam kezdeményezése aláásná az EU által folytatott tárgyalásoknak vagy az EU szakpolitikáinak céljait. A Bizottság valamely tagállamnak előírhatja, hogy a tárgyalásokon szerepeljenek a megfelelő rendelkezések a következőkre vonatkozóan: (a) a megállapodás megszűnése,

³ HL L 200., 2009.7.31., 25. és 46. o.

amennyiben egyrészről az Unió, illetve az Unió és tagállamai, másrészről pedig az adott harmadik ország között egy következő megállapodás köttené (lásd például a 662/2009/EK rendelet 5. cikkének felmondási és helyettesítési rendelkezéseit), (b) tőketranszfer-rendeletek vagy (c) legnagyobb kedvezményes elbánás azzal a céllal, hogy az adott harmadik országban minden EU-ból érkező beruházó azonos elbánásban részesüljön.

A 10. cikk előírja a tagállamoknak, hogy az általuk engedélyezett (újra)tárgyalásokról folyamatosan tájékoztassák a Bizottságot. Ezen kívül a Bizottság kérheti, hogy a teljes átláthatóság és az uniós beruházáspolitikával való teljes összhang biztosítása végett megfigyelőként részt vehessen a tagállam és a harmadik ország közötti beruházással kapcsolatos tárgyalásokon.

A 11. cikk a tárgyalási folyamat végével foglalkozik: meghatározza azt az eljárást és azokat a feltételeket, amelyek szerint a tagállamoknak engedélyezhető egy megállapodás aláírása és megkötése. A megállapodást még aláírása előtt be kell jelenteni a Bizottságnak, amely ezt követően értékeli, hogy a megállapodás nem veszélyezteti-e az EU által folytatott küszöbön álló vagy folyamatban lévő beruházási tárgyalásokat, illetve nem ellentétes-e az EU joganyagával, többek között az EUMSZ. III. része IV. címének 4. fejezete szerinti kötelezettségekkel.

A 12. cikk az engedélyek felülvizsgálatáról rendelkezik, amire a rendelet III. fejezete értelmében kerülhetne sor. Az engedélyezett tárgyalások és megállapodások kvantitatív és kvalitatív vonatkozásainak áttekintésével a Bizottság értékeli, hogy a III. fejezet rendelkezéseinek további alkalmazása helyénvaló-e. A jelentést és a fejezetben található rendelkezések alkalmazásának megszakítására vagy ezen rendelkezések módosítására vonatkozó esetleges ajánlásokat legkésőbb öt évvel e rendelet hatálybalépését követően be kell mutatni.

A **IV. fejezet** a tagállamoknak az e rendelet hatálya alá tartozó megállapodásokkal kapcsolatos viselkedéséről határoz meg bizonyos követelményeket.

A 13. cikk előírja a tagállamoknak, hogy adjanak tájékoztatást azokról a találkozókról, amelyekre a rendelet hatálya alá tartozó megállapodások keretében kerül sor. Ezen kívül a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot a megállapodásaik keretében ellenük benyújtott vitarendezési kérelmekről is, amint egy ilyenről értesülnek, és együtt kell működniük a Bizottsággal a megállapodásban részes fél harmadik ország elleni vitarendezési mechanizmus aktiválásának tekintetében, illetve a megállapodás szerinti konzultációk megkezdése terén.

A 14. cikk rendelkezései szerint a tagállamok jelezhetik, hogy a 8. és 11. cikk szerint általuk megadott információk közül bizalmasnak kell-e tekinteni valamelyiket, és az megosztható-e a többi tagállammal.

A 15. cikk létrehoz egy új bizottságot, amely a rendelet végrehajtásának igazgatásában segíti a Bizottságot, valamint meghatározza ennek a bizottságnak a működési eljárásait. Ez a rendelkezés felülvizsgálható, hogy összhangba kerüljön az EUMSZ. 291. cikke alapján a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó ellenőrzésről elfogadandó

leendő rendelettel⁴. Amennyiben jelen javaslatot a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó ellenőrzésről szóló rendelet hatálybalépése előtt fogadnák el, akkor a Bizottság azt javasolja, hogy az említett javaslat alkalmazása során jelen rendelet automatikusan frissüljön úgy, hogy a 291. cikk alapján elfogadott rendeletre hivatkozzék⁵.

A 16. cikk úgy rendelkezik, hogy ez a rendelet 20 nappal kihirdetését követően lép hatályba, ami azt jelenti, hogy a II. fejezetet az ezt megelőzően hatályos megállapodásokra kell alkalmazni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

⁴ A Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmus szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat, COM(2010) 83 végleges, 2010. március 9.

⁵ Lásd az említett bizottsági javaslat 10. cikkét.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a tagállamok és harmadik országok közötti kétoldalú beruházási megállapodások tekintetében átmeneti rendelkezések megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a javaslat nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

a rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Lisszaboni Szerződés hatályba lépését követően a közvetlen külföldi befektetések a közös kereskedelempolitika részeként felsorolt területek között szerepelnek. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: Szerződés) 3. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerint az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a közös kereskedelempolitika területén. Ennek megfelelően ezen a területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust. A tagállamok csak annyiban tehetnek így, amennyiben őket az Unió erre a Szerződés 2. cikkének (1) bekezdése szerint felhatalmazza.
- (2) Ezen kívül a Szerződés III. része IV. címének 4. fejezete közös szabályokat állapít meg a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásokra, többek között a beruházással összefüggő tőkemozgásokra is. Ezekre a szabályokra kihatással lehetnek a tagállamok által kötött, külföldi beruházásokkal kapcsolatos nemzetközi megállapodások.
- (3) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének idején az Unió tagállamai jelentős számú, beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodást tartottak érvényben harmadik országokkal. Az ilyen – az Unió kizárólagos hatáskörébe került – megállapodásokra vonatkozóan a Szerződés nem tartalmaz kifejezett átmeneti rendelkezéseket. Ráadásul e megállapodások némelyike olyan rendelkezéseket is tartalmazhat, amelyek a tőkemozgásoknak a Szerződés III. része IV. címének 4. fejezetében megállapított közös szabályait is érinthetik.
- (4) Jóllehet a kétoldalú megállapodások a nemzetközi közjog szerint továbbra is kötelező erejűek a tagállamokra nézve, és az Unió azonos tárgyú jövőbeni megállapodásai fokozatosan fogják felváltani őket, további érvényességük feltételeinek meghatározása

és az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikáival, többek között különösen a közös kereskedelempolitikával való kapcsolatuk megfelelő irányítást kíván. Ez a kapcsolat az Unió hatáskörének gyakorlása során tovább fog fejlődni.

- (5) Az EU harmadik országokban működő beruházói és beruházásaik, illetve a külföldi beruházókat és beruházásokat befogadó tagállamok érdekében célszerű, hogy a beruházások feltételeit meghatározó és garantáló kétoldalú megállapodások érvényben maradjanak.
- (6) Ez a rendelet azokat a feltételeket állapítja meg, amelyek szerint a tagállamoknak engedélyt kell kapniuk beruházással kapcsolatos nemzetközi megállapodások érvényben tartására vagy hatálybaléptetésére.
- (7) Ez a rendelet meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint a tagállamok felhatalmazást kaphatnak beruházással kapcsolatos nemzetközi megállapodások módosítására vagy megkötésére.
- (8) Mivel az e rendelet hatálya alá tartozó megállapodások érvényben tartására, módosítására vagy megkötésére adott engedély az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, ezért azt kivételes intézkedésnek kell tekinteni. Az engedélyezés nem sérti a Szerződés 258. cikkének a tagállamok Szerződésekből fakadó kötelezettségének nem teljesítése esetén történő alkalmazását, amennyiben ez nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból eredő összeegyeztethetlenséggel kapcsolatos.
- (9) A tagállamoknak meg kell tenniük az ahhoz szükséges intézkedéseket⁶, hogy megszüntessék a közöttük és harmadik országok között megkötött kétoldalú beruházási szerződések uniós joggal való esetleges összeegyeztethetlenségét.
- (10) A Bizottságnak képesnek kell lennie az engedély visszavonására, ha egy megállapodás ellentétes az uniós joggal, amennyiben ezek az összeegyeztethetlenségek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek. Az engedély akkor is visszavonható, ha az Unió valamely harmadik országgal kötött hatályos megállapodása hasonló, beruházással kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, mint valamelyik tagállami megállapodás. Az engedély visszavonható annak biztosítása végett, hogy a tagállamok megállapodásai ne veszélyeztessék az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikáinak – többek között különösen a közös kereskedelempolitikáinak – a fejlődését és végrehajtását. Végül akkor is fennáll az engedély visszavonásának lehetősége, ha a Tanács a beruházással kapcsolatos tárgyalások megkezdéséről szóló bizottsági ajánlás benyújtásától számított egy éven belül nem hozott határozatot a Szerződés 218. cikkének (3) bekezdése szerint.
- (11) Az ebben a rendeletben meghatározott megállapodások módosítására vagy megkötésére vonatkozó engedély ugyanis lehetővé teszi, hogy a tagállamok megszüntessék a saját, beruházással kapcsolatos nemzetközi megállapodásaik és az uniós jog közötti összeegyeztethetlenségeket, amennyiben ezek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek.

⁶ Legfrissebb esetjog: az Európai Unió Bíróságának a C-205/06 *Bizottság kontra Ausztria*, C-249/06 *Bizottság kontra Svédország* és C-118/07 *Bizottság kontra Finnország* ügyekben hozott ítéletei.

- (12) A Bizottság legkésőbb e rendelet hatálybalépését követően öt évvel bemutat egy jelentést e rendelet II. és III. fejezetének alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Ennek a jelentésnek meg kell vizsgálnia többek között azt, hogy szükséges-e ezeket a fejezeteket továbbra is alkalmazni. Amennyiben a jelentés az ezekben a fejezetekben található rendelkezések alkalmazásának megszakítását vagy e rendelkezések módosítását ajánlja, akkor egy megfelelő jogalkotási javaslat is kíséri. A tagállamok által harmadik országokkal között kétoldalú megállapodások a nemzetközi közjog szerint továbbra is kötelező erejűek a felekre nézve, hacsak egy beruházással kapcsolatos uniós megállapodás fel nem váltja őket, vagy más módon meg nem szűnnek.
- (13) Az e rendelet szerint engedélyezett megállapodások vagy a már meglévő, harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodások módosítására irányuló tárgyalások megkezdésére vagy új megállapodások megkötésére vonatkozó engedélyek semmilyen esetben sem jelenthetnek akadályt az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikái – különösen a közös kereskedelempolitika – végrehajtása előtt.
- (14) Az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a bizalmasnak minősített információkat az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁷ megfelelően kezeljék.
- (15) A beruházással kapcsolatos tagállamok közötti megállapodásokra ez a rendelet nem terjed ki.
- (16) Arról is szükséges rendelkezni, hogy a rendelet értelmében érvényben maradó megállapodások – többek között a vitarendezés szempontjából – működőképeseek maradjanak, eközben azonban tartsák tiszteletben az Unió kizárólagos hatáskörét.
- (17) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁸ összhangban kell elfogadni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

Hatály

1. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet azokat a feltételeket és azt az eljárást állapítja meg, amelyek szerint a tagállamok engedélyt kapnak arra, hogy harmadik országokkal beruházással kapcsolatos megállapodást hatályban tartsanak, módosítsanak vagy megkössenek.

II. FEJEZET

⁷ HL L 145., 2001.5.31., 43. o.

⁸ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

Megállapodások hatályban tartásának engedélyezése

2. cikk

Bejelentés a Bizottságnak

Az e rendelet hatálybalépéstől számított harminc napon belül a tagállamok bejelentenek a Bizottságnak minden olyan, harmadik országgal e rendelet hatálybalépése előtt megkötött, beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodást, amelyet e fejezet szerint hatályban kívánnak tartani, vagy amelyet hatályba kívánnak léptetni. A bejelentés tartalmazza az adott kétoldalú megállapodás egy példányát is.

3. cikk

Megállapodások hatályban tartásának engedélyezése

Az Unió beruházásokra vonatkozó hatásköreinek ellenére és a tagállamok uniós jog szerinti más kötelezettségeinek sérelme nélkül a tagállamok a Szerződés 2. cikke (1) bekezdésének megfelelően engedélyt kapnak, hogy hatályban tartsák azokat a beruházással kapcsolatos kétoldalú megállapodásokat, amelyeket e rendelet 2. cikke szerint bejelentettek.

4. cikk

Közzététel

- (1) A Bizottság tizenkét havonta közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a 2. cikk vagy a 11. cikk (7) bekezdése alapján bejelentett megállapodások listáját.
- (2) A megállapodások (1) bekezdésben említett listájának első közzétételére legkésőbb három hónappal a 2. cikk szerinti bejelentések határidejét követően sor kerül.

5. cikk

Felülvizsgálat

- (1) A Bizottság megvizsgálja a 2. cikk értelmében bejelentett megállapodásokat, különösen is értékelve többek között az alábbiakat:
 - a) nem ellentétes-e az uniós joggal, amennyiben ezek az összeegyeztethetlenségek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek, vagy
 - b) nincs-e teljes egészében vagy részben átfedésben az Uniónak egy az adott harmadik országgal hatályban lévő megállapodásával, és az utóbbi megállapodás konkrétan nem tér ki az átfedésre, vagy
 - c) nem jelent-e akadályt az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikái – többek között különösen a közös kereskedelempolitika – fejlődése és végrehajtása előtt.

- (2) Az (1) bekezdésben említett vizsgálat megkönnyítése végett, a bejelentő tagállam kérésére vagy a Bizottság kezdeményezésére a Bizottság és a tagállam konzultálhat egymással.
- (3) E fejezet alkalmazásáról a Bizottság legkésőbb öt évvel e rendelet hatálybalépését követően bemutat egy jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amely az (1) bekezdésben említett vizsgálat alapján áttekinti a fejezet további alkalmazásának szükségességét.
- (4). Amennyiben a (3) bekezdésben említett jelentés az ebben a fejezetben található rendelkezések alkalmazásának megszakítást vagy e rendelkezések módosítását ajánlja, akkor a jelentést a megfelelő jogalkotási javaslat kíséri.

6. cikk

Engedély visszavonása

- (1) A 3. cikkben meghatározott engedély visszavonható, amennyiben:
 - a) egy megállapodás ellentétes az uniós joggal, amennyiben ezek az összeegyeztethetlenségek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek, vagy
 - b) egy megállapodás teljes egészében vagy részben átfedésben van az Uniónak egy az adott harmadik országgal hatályban lévő megállapodásával, és az utóbbi megállapodás konkrétan nem tér ki az átfedésre, vagy
 - c) egy megállapodás akadályt jelent az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikái – többek között különösen a közös kereskedelempolitika – fejlődése és végrehajtása előtt, vagy
 - d) a Tanács a Szerződés 218. cikkének (3) bekezdése szerint nem hozott határozatot egy a 2. cikk szerint bejelentett megállapodással részben vagy teljes egészében átfedésben lévő megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdéséről szóló engedélyről a bizottsági ajánlás benyújtásától számított egy éven belül.
- (2) Ha a Bizottság úgy véli, hogy elegendő ok van a 3. cikkben említett engedély visszavonására, akkor az (1) bekezdésben említett követelmények teljesítéséhez szükséges lépésekről indokolással ellátott véleményt ad az érintett tagállamnak. A Bizottság és az érintett tagállam között konzultációkra kerül sor.
- (3) Amennyiben a (2) bekezdésben említett konzultációkon nem sikerül megoldani az ügyet, a Bizottság visszavonja az érintett megállapodásra vonatkozó engedélyt. A Bizottság a 15. cikk (2) bekezdésében említett eljárással hoz határozatot az engedély visszavonásáról. A határozat előírja, hogy a tagállam tegye meg a megfelelő lépéseket, és szükség esetén szüntesse meg az adott megállapodást.
- (4) Az engedély visszavonásakor a Bizottság eltávolítja a megállapodást a 4. cikkben említett listáról.

III. FEJEZET

Megállapodások módosításának vagy megkötésének engedélyezése

7. cikk

Megállapodások módosításának vagy megkötésének engedélyezése

A 8–12. cikkben meghatározott feltételekkel a tagállamok engedélyt kapnak arra, hogy egy meglévő, beruházással kapcsolatos megállapodás módosításáról vagy egy új megkötéséről egy harmadik országgal tárgyalásokba bocsátkozzanak.

8. cikk

Bejelentés a Bizottságnak

- (1) Amennyiben egy tagállam egy meglévő, beruházással kapcsolatos megállapodás módosításáról vagy egy új megkötéséről egy harmadik országgal tárgyalásokba kíván bocsátkozni, ezt a szándékát írásban bejelenti a Bizottságnak.
- (2) A bejelentés tartalmazza a megfelelő dokumentációt, valamint a tárgyalások során megbeszélendő rendelkezések megjelölését, a tárgyalások célkitűzéseit és minden más lényeges információt. Meglévő megállapodás módosítása esetében az értesítés megjelöli az újratárgyalandó rendelkezéseket.
- (3) A Bizottság – a 14. cikkben leírt bizalmas kezelésre vonatkozó követelmények figyelembevételével – a bejelentést, és kérésre a kísérő dokumentációt is a többi tagállam rendelkezésére bocsátja.
- (4) Az (1) bekezdésben említett bejelentést a hivatalos tárgyalásoknak az érintett harmadik országgal való megkezdése előtt legalább öt naptári hónappal továbbítani kell.
- (5) Ha a tagállam által továbbított információ a hivatalos tárgyalások megkezdésének 9. cikk szerint engedélyezéséhez nem elegendő, a Bizottság további információkat kérhet.

9. cikk

A hivatalos tárgyalások megkezdésének engedélyezése

- (1) A Bizottság engedélyezi a hivatalos tárgyalások megkezdését, kivéve ha arra a következtetésre jut, hogy a tárgyalások megkezdése:
 - a) ellentétes lenne az uniós joggal, amennyiben az összeegyeztethetlenségek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek, vagy
 - b) veszélyeztetné az EU és az érintett ország között folyamatban lévő vagy küszöbön álló tárgyalások céljait, vagy
 - c) akadályt jelentene az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikái – többek között különösen a közös kereskedelempolitika – fejlődése és végrehajtása előtt.

- (2) Az (1) bekezdésben említett engedély részeként a Bizottság előírhatja a tagállamnak, hogy egyes megfelelő rendelkezéseket foglaljon bele a tárgyalásokba.
- (3) Az (1) bekezdésben említett engedélyről szóló határozatokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett eljárással kell meghozni. Határozatát a Bizottság a 8. cikkben említett bejelentés kézhezvételétől számított 90 napon belül hozza meg. Amennyiben a határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napot ezen információ kézhezvételétől kell számolni.

10. cikk

A Bizottság részvétele a tárgyalásokon

A Bizottság a tárgyalások különböző szakaszaiban tájékoztatást kap a haladásról és az eredményekről, valamint kérelmezheti, hogy részt vehessen a tagállam és a harmadik ország közötti beruházással kapcsolatos tárgyalásokon.

11. cikk

Megállapodás aláírásának és megkötésének engedélyezése

- (1) Valamely megállapodás aláírása előtt az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a tárgyalások kimeneteléről, és továbbítja a Bizottságnak a megállapodás szövegét.
- (2) Az (1) bekezdésben említett bejelentési kötelezettség azokra a megállapodásokra is kiterjed, amelyeket e rendelet hatályba lépése előtt megtárgyaltak, de még nem kötöttek meg, és ezért nem terjed ki rájuk a 2. cikkben említett bejelentési kötelezettség.
- (3) A bejelentést követően a Bizottság értékeli, hogy a tárgyalások eredményeképpen megszületett megállapodás:
 - a) nem ellentétes-e az uniós joggal, amennyiben az összeegyeztethetlenségek nem az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból erednek, vagy
 - b) nem veszélyezteti-e az EU és az érintett ország között folyamatban lévő vagy küszöbön álló tárgyalások céljait, vagy
 - c) nem jelentenek-e akadályt az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikai – többek között különösen a közös kereskedelempolitika – fejlődése és végrehajtása előtt, vagy
 - d) nem ellentétes-e a 9. cikk (2) bekezdésének előírásával, ha ez alkalmazható.
- (4) Ha a Bizottság úgy látja, hogy a tárgyalások eredményeképpen olyan megállapodás született, amely nem felel meg a (3) bekezdésben említett követelményeknek, a tagállam nem kap engedélyt a megállapodás aláírására és megkötésére.
- (5) Ha a Bizottság úgy látja, hogy a tárgyalások eredményeképpen olyan megállapodás született, amely megfelel a (3) bekezdésben említett követelményeknek, a tagállam engedélyt kap a megállapodás aláírására és megkötésére.

- (6) Az (4) és (5) bekezdésnek megfelelő határozatokat a 15. cikk (2) bekezdésében említett eljárással kell meghozni. A határozatot a Bizottság a (1) és (2) bekezdésben említett bejelentések kézhezvételétől számított 90 napon belül hozza meg. Amennyiben egy határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napot ezen információ kézhezvételétől kell számítani.
- (7) Amennyiben az (5) bekezdés szerint engedélyt kapott, az érintett tagállam bejelenti a Bizottságnak a megállapodás megkötését és hatálybalépését.

12. cikk

Felülvizsgálat

- (1) E fejezet alkalmazásáról a Bizottság legkésőbb öt évvel e rendelet hatálybalépését követően bemutat egy jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyek megvizsgálják a fejezet további alkalmazásának szükségességét.
- (2) Az (1) bekezdésben említett jelentés tartalmazza a fejezet értelmében igényelt és megadott engedélyek áttekintését.
- (3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett jelentés e fejezet további alkalmazásának megszakítását vagy rendelkezéseinek módosítását ajánlja, akkor a jelentést a megfelelő jogalkotási javaslat kíséri.

IV. FEJEZET

Záró rendelkezések

13. cikk

A tagállamok viselkedése a valamely harmadik országgal kötött megállapodások tekintetében

- (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó minden megállapodás esetében az érintett tagállam indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a Bizottságot minden olyan találkozóról, amelyre a megállapodás rendelkezései szerint kerül sor. A Bizottság megkapja a napirendet és minden olyan lényeges információt, amely lehetővé teszi a megvitatandó témák megértését. A Bizottság további tájékoztatást kérhet az érintett tagállamtól. Ha egy megvitatandó téma érintheti az Unió beruházással kapcsolatos szakpolitikáinak – többek között különösen a közös kereskedelempolitikának – a végrehajtását, a Bizottság előírhatja a tagállamnak, hogy egy bizonyos álláspontot képviseljen.
- (2) Az e rendelet hatálya alá tartozó minden megállapodás esetében az érintett tagállam indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatja a Bizottságot minden olyan hozzá benyújtott állításról, amely szerint egy adott intézkedés összeegyeztethetetlen a megállapodással. A tagállam továbbá, amint tudomást szerez róla, azonnal tájékoztatja a Bizottságot minden, a megállapodás keretében benyújtott vitarendezési kérelemről. A tagállam és a Bizottság teljes mértékben együttműködik, és az eredményes védelem biztosításához szükséges minden lépést megtesz, ami adott esetben többek között azt is jelentheti, hogy a Bizottság részt vesz az eljárásban.

- (3) Az e rendelet hatálya alá tartozó megállapodások esetében az érintett tagállam a megállapodásban szereplő vitarendezési mechanizmusok aktiválása előtt megkísérli megszerezni a Bizottság beleegyezését, és a mechanizmusokat akkor aktiválja, ha a Bizottság erre felkéri. Ilyen mechanizmus a megállapodásban részes másik féllel folytatott konzultáció és a vitarendezési eljárás, amennyiben erről a megállapodás rendelkezik. A tagállam és a Bizottság teljes mértékben együttműködik az adott mechanizmusok keretében zajló eljárások irányításában, ami adott esetben többek között azt is jelentheti, hogy a Bizottság részt vesz az adott eljárásokban.

14. cikk

Bizalmas kezelés

Amikor a 8. és 11. cikk szerint bejelentik a Bizottságnak a tárgyalásokat és ezek eredményét, a tagállamok megjelölhetik, hogy a megadott információk közül valamelyiket bizalmasnak kell-e tekinteni, és megosztható-e a többi tagállammal.

15. cikk

A bizottság

- (1) A Bizottságot a nemzetközi beruházási megállapodásokra vonatkozó átmeneti rendelkezések igazgatásával foglalkozó tanácsadó bizottság segíti.
- (2) Az erre a bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök